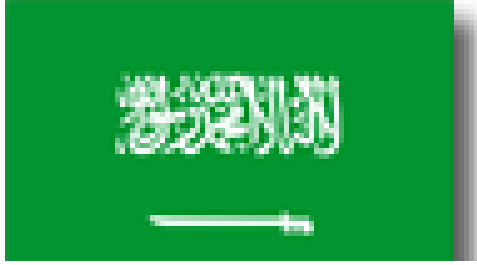

SUUDİ ARABİSTAN ÜLKE

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	5
3. DIŞ TİCARET	9
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	14
5. TÜRKİYE ile TİCARET	14
EKLER:	18

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Suudi Arabistan Krallığı
Nüfus	33,4 milyon
Dil	Arapça
Yüzölçümü	2.149.690 km ²
Başkent	Riyad
Başlıca Şehirleri	Riyad, Cidde, Mekke, Medine, Damman
Yönetim Şekli	Monarşi
Devlet Başkanı	Kral Selman bin Abdülaziz El Suud
Para Birimi	Suudi Arabistan Riyali

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: ABEDA, AFDB (bölge dışı üye), AFESD, AMF, BIS, FAO, G-20, G-77, GCC, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OAPEC, OAS (gözlemci), OIC, OPCW, OPEC, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNRWA, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO

Coğrafi Konum

Suudi Arabistan, Arap yarımadasında yer almaktadır. Güney ve güneydoğusunda Yemen, Umman ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin bulunması sebebiyle Hint okyanusu ve Umman Körfeziyle deniz sınırları bulunmamaktadır. Ülkenin doğusunda Katar yer almaktadır. Batıda Kızıldeniz ve doğuda Basra Körfezi'ne deniz kıyısı vardır. Suudi Arabistan; kuzeyinde Kuveyt, Irak ve Ürdün ile kara sınırına sahiptir.

Siyasi ve İdari Yapı

Suudi Arabistan topraklarını oluşturan Hicaz ve Necid bölgelerinde İslamiyet'in doğuşuna kadar bir devlet yapılanmasının olmadığından bahsedilebilir. İslamiyet'in doğduğu sıralarda Mezopotamya, Filistin, Irak, Suriye, Yemen gibi bölgelerde zayıf da olsa Bizans veya İran nüfuzu görülmekte, bazen de bu topraklar bu büyük devletler arasında sürtüşmelere sebep olmaktadır.

İslam Devleti'nin kurulmasından kısa bir süre sonra İslam Devletlerinin merkezi, önce Şam'a sonra da Bağdat'a kaymış; Mekke ve Medine'nin kutsallığı dışında Hicaz ve Necid adeta unutulmuştur. Osmanlı Devleti'nin çöküş döneminde petrole ilgi duyulmaya başlanmasına kadar da bu iki bölgede siyasi anlamda ciddi gelişmeler olmamıştır.

İngilizlerin çabaları neticesinde Osmanlı Devleti'ne karşı mücadele eden aileler Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra petrol topraklarında krallıklar kurmuşlar; Necd ve Hicaz bölgesi Suud Ailesinin payına düşmüş, Abdülaziz Bin Suud da Suudi Arabistan'ın ilk kralı olmuştur.

Suudi Arabistan'a 1953 yılına kadar Kral Abdülaziz, 1953–1964 yıllarında Kral Suud, 1964–1975 yıllarında Kral Faysal, 1975–1982 yıllarında Kral Halid, 1982–2005 yıllarında Kral Fahd hükmetmiş

olup, Temmuz 2005-2015 arasında Kral Abdullah hükmetmiştir. 2015 yılından itibaren Kral Selman ülkeyi yönetmektedir. Krallık, kardeşlerin tamamı ölene kadar en büyük kardeşe geçtiğinden Suudi Arabistan yaşlı krallar tarafından idare edilmektedir.

Suudi Arabistan'da seçilmiş bir parlamento yoktur. Bu durumda siyasi partiler ve seçim sistemi de söz konusu değildir. Adalet mekanizmasının iyi işlemediği ve özellikle mahkeme önünde yabancıların eşit muamele görmediği yönünde dış çevrelerden yoğun eleştiriler vardır. Şer'i meselelerle ilgili davalar şeriat mahkemelerinde ele alınırken; vergi, şirket işleri ve elektrik, gaz, su gibi modern hayata ilişkin meselelerde davalara idari mahkemeler bakmaktadır. Cezalar yeterince caydırıcı olduğundan suç işleme oranları düşüktür.

Yerel mahkemelerin ağır suçlarla ilgili olmayan kararlarının temyiz edilip edilmeyeceğine Adalet Bakanlığı; ağır suçların temyiz edilip edilmeyeceğine ise üç hakimden oluşan bir kurul tarafından karar verilmektedir. Biri Riyad'da ve diğeri Mekke'de olmak üzere 2 adet temyiz mahkemesi mevcuttur. İdam dışında son merci bu temyiz mahkemeleridir. İdam cezasında ise son kararı Kral vermektedir.

Nüfus ve İstihdam

Ülke nüfusu batıda Kızıl Deniz kıyısındaki Mekke, Medine ve Cidde; ortada başkent Riyad ve doğuda Dammam bölgesinde yoğunlaşmıştır. Nüfusun tamamına yakını şehirlerde yaşamaktadır.

Suudi Arabistan Merkez Bankası (SAMA) verilerine göre ülke nüfusunun yaklaşık %37'si yabancılardan oluşmaktadır. Nüfusun %57'si erkeklerden oluşmakta olup; yabancı nüfus için bu oran %68 civarındadır. Nüfusun %33'ü 15 yaşın altındadır. Bu da Suudi Arabistan'ın nispeten genç bir nüfusa sahip olduğunu göstermektedir.

Hızlı nüfus artışı, özel sektörün daha düşük ücretle yabancı işçileri çalıştırmak istemesi, devlet tarafından her aileye geçinmeye yetecek bir gelir sağlanması, gibi nedenlerden dolayı zahmetli ve beceri gerektiren işler yabancılar tarafından yapılmakta olup, Suudi nüfus için işsizlik oranları yükselmektedir.

Son yıllarda uygulanmaya başlanan işgücünde "Suudileştirme" politikası nedeniyle yerli ve yabancı şirketlere, sektöre ve şirketin büyüklüğüne göre değişen oranlarda Suudi personel çalıştırma zorunluluğu getirilmiştir. Suudi Arabistan eğitim sisteminden kaynaklanan sorunlar nedeniyle özellikle teknik düzeyde (sağlık ve inşaat gibi birtakım sektörlerde) kalifiye Suudi işçilerin istihdamı zor olduğundan belirlenen kotalarda zaman zaman revizyona gidilmektedir.

Doğal Kaynaklar

Suudi Arabistan dünyada en fazla kanıtlanmış petrol rezervlerine sahip ülke konumunda, petrol rezervleri tahmini olarak 266 milyar varil olup, dünya petrolünün %22'sine sahiptir. Suudi Arabistan'daki petrol üretim tesisleri Doğu Bölgesi'nde yoğunlaşmaktadır.

Ağır sanayi dallarına yapılan yatırımlara, uluslararası medya kuruluşlarının yaygınlaşmasına, su kaynaklarının azalmasına ve büyük şehirlerde hava kirliliğinin dikkat çekici boyutlara ulaşmasına

bağlı olarak vatandaşların çevre bilinci artmakta ise de; çevrenin korunması Suudi Arabistan için geçmişten bu yana öncelikli bir konu olmamıştır.

Saudi Aramco'nun ülkenin petrol rezervlerinde tekeli bulunmaktadır. Ülkede yabancı yatırıma izin vermek yerine anahtar teslimi sözleşmeler tercih edilmektedir. Bu sistemde, yabancı yükleniciler teçhizatları tedarik etmekte ve altyapıyı oluşturmakta olup, mülkiyet ve işletme (Amerikan Chevron tarafından işletilen Neutral Zone dışında) Saudi Aramco'da bulunmaktadır.

Ülkenin kanıtlanmış doğal gaz rezervlerinde artış görülmektedir. Ülkede 7.87 trilyon m³ doğal gaz rezervi olduğu tahmin edilmektedir. Bu miktar tüm dünya toplam gaz rezervinin %4,2'sini teşkil etmekle birlikte, İran ve Katar'daki rezervlerden daha düşüktür.

Suudi Arabistan'da altın gümüş, bakır çinko, boksit, magnezit ve fosfat yatakları da bulunmaktadır. 3000 metreye varan yüksekliğe rağmen ülke arazisinin genellikle düz olduğu ve bu yüksekliklerin ulaşım engel olmadığı görülmektedir. İklim her mevsim sıcak ve kurak olduğundan, ülkede akarsu ve göl bulunmamakta olup, hurma dışında sulama yapılmaksızın üretilebilecek bir meyve ya da sebze yetişmemektedir. Kızıldeniz kıyılarındaki bazı alanlara yeraltı sularını besleyecek kadar yağmur yağmasına rağmen, sahildeki Cidde kentine ve sahile yakın mesafedeki Mekke ve Medine şehirlerine yeterli miktarda yağış düşmemektedir. Ülkenin en fazla yağış alan kısımlarına dahi yılda ancak 130 mm. kadar yağmur yağmaktadır. Ülkenin yakın zamanda tarımsal açıdan kendi kendine yeterlilik konusunda hedeflerine ulaşabilmesi pek mümkün görülmemektedir. Su kıtlığı, ülkede sanayileşmeyi de zorlaştıran bir unsur olarak görülmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GSYİH (Cari Fiyatlar - SAGP-milyar \$)	1624,05	1708,35	1754,87	1774,66	1862,15	1900,89	1869,29	1961,52
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	3,65	4,11	1,67	-0,74	2,43	0,33	-2,28	2,93
Kişi Başına Düşen GSYİH'daki Değişim Oranı (Cari Fiyatlar-SAGP- %)	2,47	1,69	-0,65	-3,25	-0,02	-1,64	-4,2	0,91
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,2	1,27	2,03	-0,85	2,48	-1,21	0,87	1,96
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5,72	5,59	5,6	6	6			
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	-3,54	-15,84	-17,2	-9,24	-5,87	-4,45	-12,59	-9,03
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	9,75	-8,67	-3,7	1,52	8,98	6,29	-3,08	-3,39

Kaynak: IMF

Ekonomik Yapı

Kamu gelirlerinin %85-90'ı, ihracat gelirlerinin ise %90'ı petrol sektöründen elde edilmektedir. Ülkede hidrokarbon kaynaklarına ulaşılabilmesi sayesinde petrol arıtma ve petrokimyasal üretim kapasitesinde önemli artışlar sağlanmıştır. Son yıllarda hızlı bir gelişme gösteren petro-kimya sektörünün hammaddesi, "Master Gaz Sistemi" tarafından dağıtılan doğal gaza dayalıdır. Petrol gelirleri ve ucuz enerji ise tarım sektörünün ve diğer sanayilerin (demir çelik ürünleri, inşaat malzemeleri, gıda işleme, mühendislik, kimyasallar ve metal üretimi gibi) gelişmesine yardımcı olmaktadır.

Suudi Arabistan'daki zenginliğin büyük kısmı bir sermaye ve finans merkezi olan Riyad'da, ve Krallık ailesinin geldiği Necid'de toplanmıştır. Petrol ve doğal gaz yataklarının, dolayısıyla da sanayinin doğu (Körfez) kıyılarında toplandığı görülmektedir. Kızıldeniz kıyısındaki Hicaz bölgesinde yer alan Cidde Limanı ile Mekke ve Medine de diğer önemli bölgelerdir. Abqaiq-Yanbu petrol boru hattının kurulması ile birlikte Batı'daki kıyılarda da endüstriyel gelişim başlamıştır.

Suudi Arabistan halkı oldukça yüksek bir refah seviyesinde yaşamaktadır. Halkın barınma sorunu bulunmamakta olup, genellikle geniş ve serin evlerde yaşamaktadır. Sıcak iklim nedeniyle ince giysiler tercih edilmektedir. Lüks arabalar yoğun talep görmektedir. Sağlık ve

eğitim hizmetleri devlet tarafından temin edilmektedir. Ev hizmetleri dahil tüm zahmetli işler yabancılar tarafından yapılmaktadır.

Suudi Arabistan hükümetinin ekonomiyle ilgili öncelikli hedefi, tabii kaynaklara ve yabancı emeğe bağımlılığı azaltarak geleceğe daha fazla güvenle bakabilmektir. Bunun için yerli sanayinin gelişmesi teşvik edilirken yabancı işçi çalıştırılması üzerine sınırlamalar getirilmiştir. Suudi Arabistan’da yerlilere yabancı işçi getirme ve kefil oldukları bu yabancılardan kefalet bedeli alma izni verilmiştir.

Doğal kaynaklara bağımlılığı azaltma hedefleri doğrultusunda “Kral Abdullah Şehri” isimli yeni bir şehir oluşturma planı uygulanmaya başlanmıştır. 30 milyar \$ harcanarak oluşturulacak bu şehrin bir sanayi şehri olması planlanmaktadır. Kral tarafından desteklendiği için gelecek yıllarda bu şehirde yapılacak yatırımlara teşvikler sağlanması muhtemeldir.

Suudi Arabistan petrol ihraç edip ihtiyacı olan mal ve hizmetleri ithal etmek şeklinde petrol kaynaklarından yararlandığı gibi, bu ucuz enerji kaynağını kullanarak refah düzeyini artırmıştır. Ucuz petrol fiyatları sayesinde kapalı alanların serinletilmesi, asfalt yollar yapılması, deniz suyunun tatlı suya çevrilmesi ve elektrik kullanımı düşük maliyetlerle gerçekleştirilmektedir. Petrolün hammadde olarak kullanıldığı sanayi tesisleri kurularak çoğu ürün düşük maliyetle üretilebilmektedir.

Ekonomi Politikaları

1970’li yıllarda petrol fiyatlarında yaşanan yükselme nedeniyle Suudi Arabistan otoriteleri halkın refahını artırmak için vergi oranlarını düşürmüş, çeşitli teşvikler vermiş, kamu sektörü istihdamını ve ücretlerini artırmış, altyapı projeleri, askeri donanım ve sağlık hizmetleri gibi alanlarda bir refah devleti haline gelmiştir. Kamu harcamaları üzerindeki kararlar genellikle şeffaflıktan uzak ve plansız bir şekilde alındığı için ve petrol fiyatlarına ilişkin tahminler bazı dönemlerde gerçekçi olmadığı için beş yıllık kalkınma planlarına ve yıllık bütçelerine uyulmakta zorluk çekilmiştir. Suudi Arabistan Riyali’nin 1986 yılından beri 1 ABD\$: 3,745 SAR üzerinden ABD Doları’na endekslenmesi, petrol fiyatlarına ya da kamu harcamaları politikalarına bağlı olarak döviz kurunda ve faiz oranlarında yaşanabilecek istikrarsızlıkları bir ölçüde engellemiştir.

Bütçe fazlası daha çok, kamu borçlarının (Sosyal Sigortalar Kurumu, Emekli Aylıkları Kurumu ve bankalar tarafından yaratılan) ödenmesi için kullanılmaktadır.

Kamu ücretlerindeki ve teşviklerdeki artışın sürmesine rağmen, bütçede yatırım harcamalarının da artırılması hedeflenmektedir.

Kamu yatırımlarının artırılarak ekonomik çeşitliliğin sağlanması ve yabancı yatırımcıların ülkeye çekilmesi, yüksek yaşam standartlarının korunması açısından önem verilen bir husustur. Aynı zamanda, bakanlıklarda ve diğer kamu kuruluşlarında da özel yatırımların çeşitli yollarla teşvik edilmesi ile ilgili çalışmalar yürütülmektedir.

Hızla artan genç nüfusa iş imkânları yaratılmamasının göçmen işçilerin sayısı artmaya devam ettiği sürece sosyal düzen üzerinde büyük bir tehdit oluşturacağı tahmin edilmektedir. Bu nedenle bir yandan işgücünün eğitim seviyesinin yükseltilmesi ve niteliklerinin geliştirilmesine çalışılmakta, bir yandan da bazı sektörlerde yalnızca Suudiler'in istihdam edilmesi uygulamasına geçilmektedir.

Suudi Arabistan Hükümeti, 2016 yılında ülke ekonomisini sadece petrole dayalı olmaktan çıkarıp, ekonomik aktiviteleri çeşitlendirmek amacıyla, Vizyon 2030 olarak bilinen, geniş ve iddialı bir sosyo-ekonomik reform planını başlatmıştır. Plan, ekonomiyi çeşitlendirmeyi, büyüyen bir nüfus için özel sektör işleri yaratmayı ve hükümet maliyesini daha sağlam bir temelde tutmayı amaçlamaktadır.

Vizyon 2030'un 2020'ye kadar gerçekleştirilmesi öngörülen en önemli amaç ve hedefleri:

- Özel sektör büyümesini teşvik etmek
- İmalatta, özellikle savunma teçhizatı ve temel malzemelerde yerel içerik gerekliliğinin artırılması
- Hükümetin verimliliğini artırmak
- Devlet hizmetlerinin sağlanmasının iyileştirilmesi
- Yeni vergiler yoluyla gelir üretimini artırmak
- Kamu Yatırım Fonu'nu dünyanın en büyük devlet servet fonu haline dönüştürmek
- Vatandaşlara ekonomik konut sağlanması
- Ülkenin sermaye piyasalarını geliştirmek
- Yenilenebilir enerji sektörü inşa etmek
- Daha fazla doğrudan yabancı yatırım çekmek
- Düzinelerce hükümet varlığını özelleştirme
- Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektörünü genişletmek
- Madencilik sektörünü daha da geliştirmek
- Toplu taşıma ve demiryolu ağının gelişimini hızlandırmak
- Etkili bir iç turizm altyapısı inşa etmek
- Doğal gaz ve petrokimya üretimini genişletmek

olarak sıralanmaktadır.

Ekonomik Performansın Kısıtları

GSYİH'deki artış/azalış, petrol fiyatları, petrol üretimi ve OPEC'in fiyat politikaları ile yakından ilişkilidir. Uluslararası petrol fiyatları arttıkça iş çevrelerinin ve tüketicilerin güveni, bir yandan da kamu gelirleri ve harcamaları artmaktadır. Petrol fiyatlarının düşüşte olduğu dönemlerde ise kamu harcamaları kısılmaya çalışılmaktadır. Ülke bütçesi ilk defa 2014 yılında fazla vermemiştir. 2014 yılından sonra da açık vermeye devam etmektedir.

Petrol dışındaki sektörler, ekonominin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalarla birlikte giderek önem kazanmaya başlamıştır. Petrol dışındaki sektörlerde özel sektörün 2/3 oranında ağırlığı vardır. Özel sektör ithalat, toptancılık ve perakendecilik, finans, inşaat, ziraat, madencilik ve hizmet sektöründe yoğunlaşmıştır.

Konut piyasası ve inşaat malzemeleri gibi arzın kıt olduğu alanlarda yaşanan talep artışı nedeniyle enflasyon üzerinde oluşan bu baskı, gıda fiyatlarındaki artışın ve Suudi Arabistan Riyalı'nın endekslediği ABD Doları'nın diğer önemli kurlar karşısındaki zayıflığının etkisiyle daha da artmıştır. Petrol ürünleri, temel gıda maddeleri ve ilaç gibi üretim alanlarında ise fiyat kontrolleri ve sübvansiyonlar devam etmektedir.

Suudi Arabistan'da, emek piyasası diğer Körfez komşularına benzer bir yapıya sahiptir. Suudi vatandaşları (çoğu erkek), kamu sektöründe çalışanların % 90'ından fazlasını oluşturmaktadır. Göçmen işgücü ise, özel sektör çalışanlarının yaklaşık % 90'ını, toplam işgücünün ise yaklaşık % 80'ini oluşturmaktadır. Göçmen işçilerin çoğu erkek olmakla birlikte, temizlikçi ya da öğretmen olarak çalışan kadınlar da bulunmaktadır. Bu göçmen işçiler, işverenlerine bir "sponsorluk sistemi" ile bağlı olduğundan kendi kendine iş aramaları ve işverenlerinin izni olmadan iş değiştirmeleri mümkün değildir.

İşverenin bakış açısından, göçmen işçi çalıştırmak ucuz ve kolaylıkla işten ayıramayacağı için oldukça karlı bir durumdur. Bunun yanında, Suudi vatandaşları da düşük statülü işlerde çalışmaya gönüllü değildirler. İşverenlerin bazı sektörlerde işçi istihdam ederken sektörün ve şirketin büyüklüğüne bağlı olarak %5-30 arasında değişen oranlarda Suudi vatandaşı istihdam edilmesine ilişkin kotalara uymaları zorunludur. Ayrıca, bazı sektörlerde çalışmak da sadece Suudi vatandaşlara mahsustur. Yabancı işçilerin vize almaları hususunda sık sık gecikme yaşanabilmektedir.

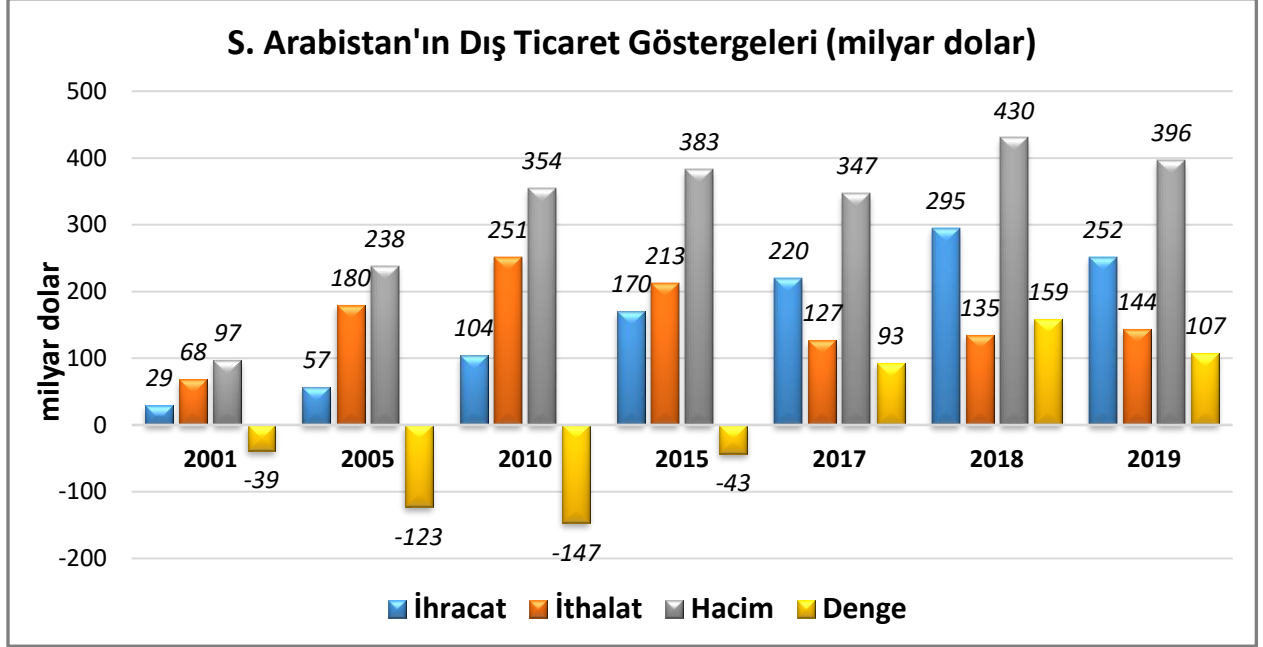
Suudi Çalışma Bakanlığı, kültürel alışkanlıklara ve geleneklere rağmen Suudi kadınların istihdamını teşvik etmektedir. Ancak işverenler düşük ücretlerle çalışan yabancı işçileri istihdam etmeyi tercih etmektedir. 2005 yılında yeniden düzenlenen İş Kanunu'na göre kadınlar "kendi doğalarına uygun" herhangi bir sektörde çalışabilmektedir. Kanun'daki bu ifade, farklı yorumlara açıktır. Suudi kadınlar, özel sektörde çalışanların sadece % 1'den azını, kamu sektöründe çalışanların ise yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır.

Ülkenin idari ve finansal merkezi olan Riyad'da petrole dayalı sanayi gelişmiştir. Bir zamanlar ülkenin ticaret merkezi olan ve popülerliğini Riyad'a kaptıran batıdaki Hicaz bölgesi, Mekke'ye yapılan hac ziyaretleri sebebiyle yine de gelişmeyi sürdürmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

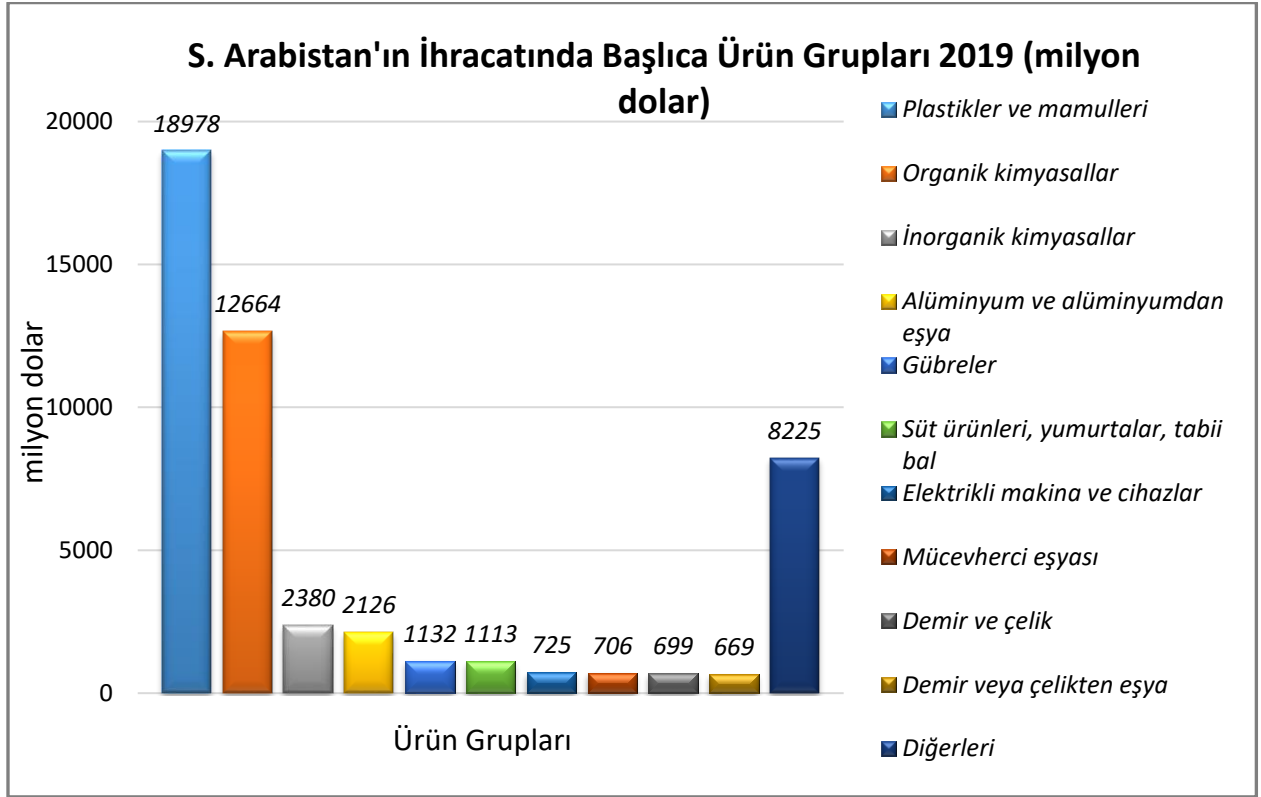
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

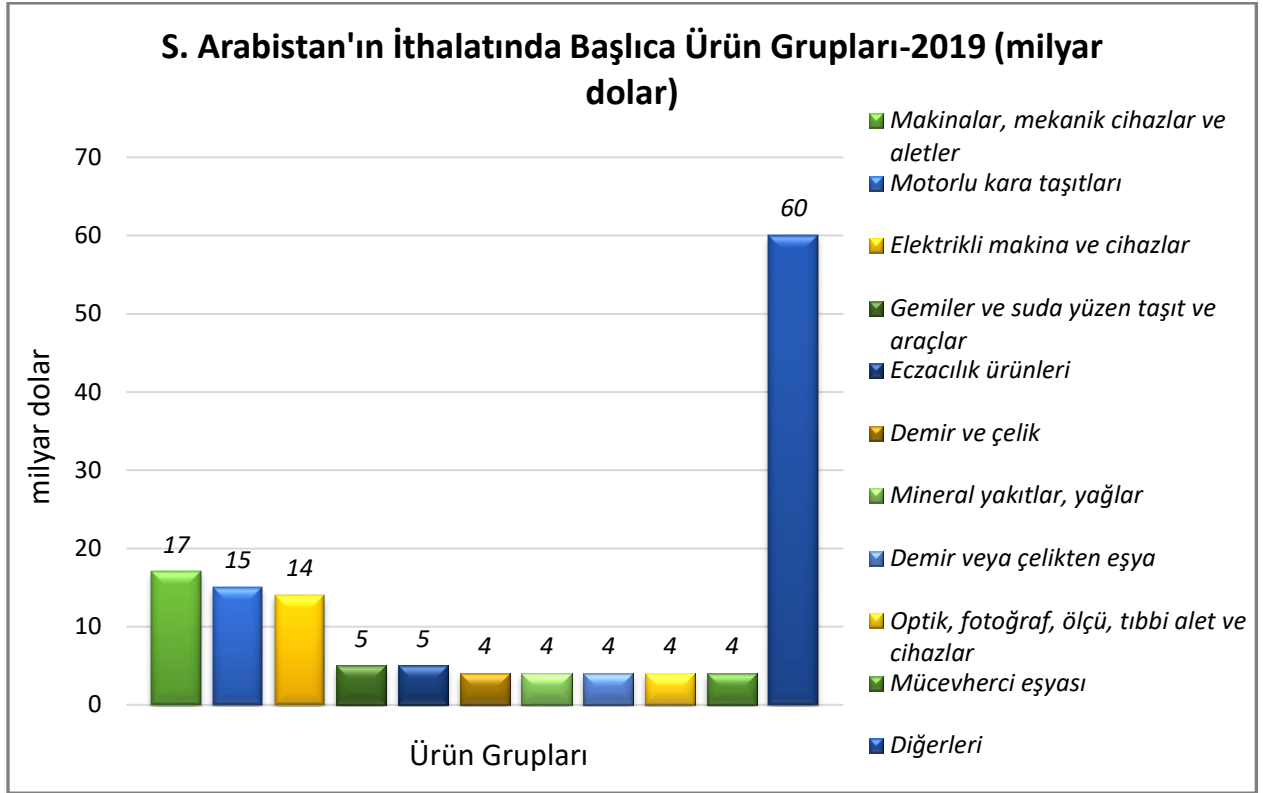
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

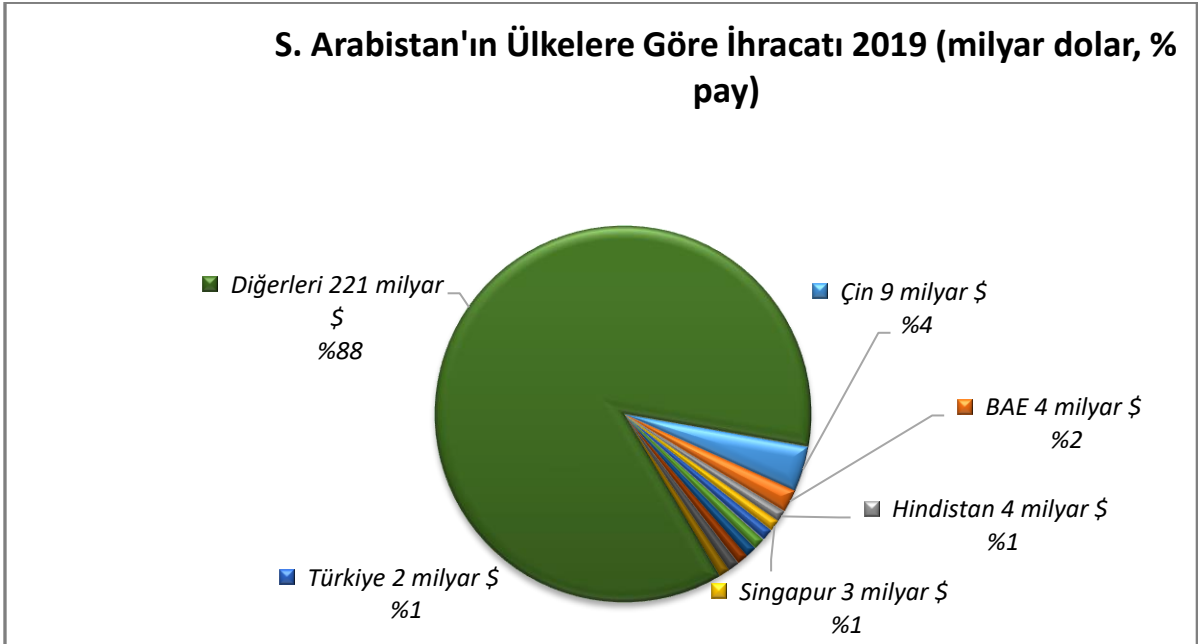

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

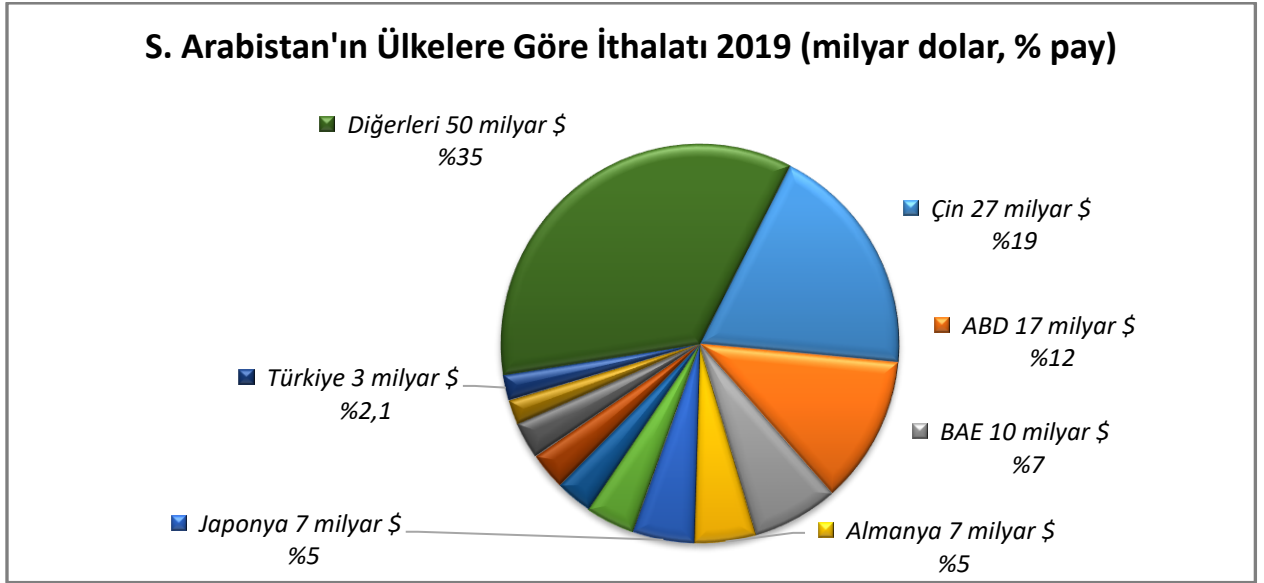
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

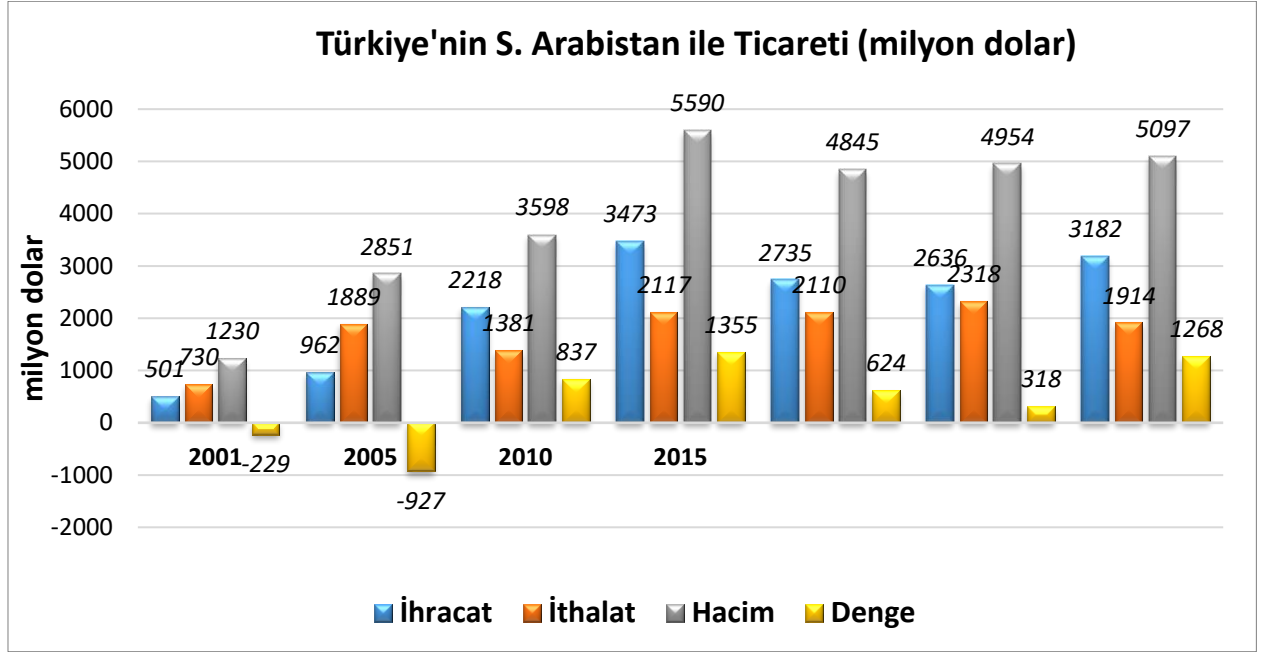
Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) 2020 yılı Dünya Yatırım Raporu'na göre 2019 yılı itibarıyla Suudi Arabistan'a Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) girişı önceki yıla kıyasla %7,4 artışla 4,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. DYY stoku ise aynı yıl 236,2 milyar dolar düzeyindedir ve 2010 yılındaki miktarın yaklaşık 1,3 katı olmuştur.

UNCTAD verilerine göre Suudi Arabistan'ın ülke dışına doğrudan yatırım çıkışı 2019 yılında bir önceki yıla kıyasla %42,6 azalışla 13,2 milyar dolar olmuştur. Yurt dışına giden yatırım stoku ise 123 milyar dolar olmuştur.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

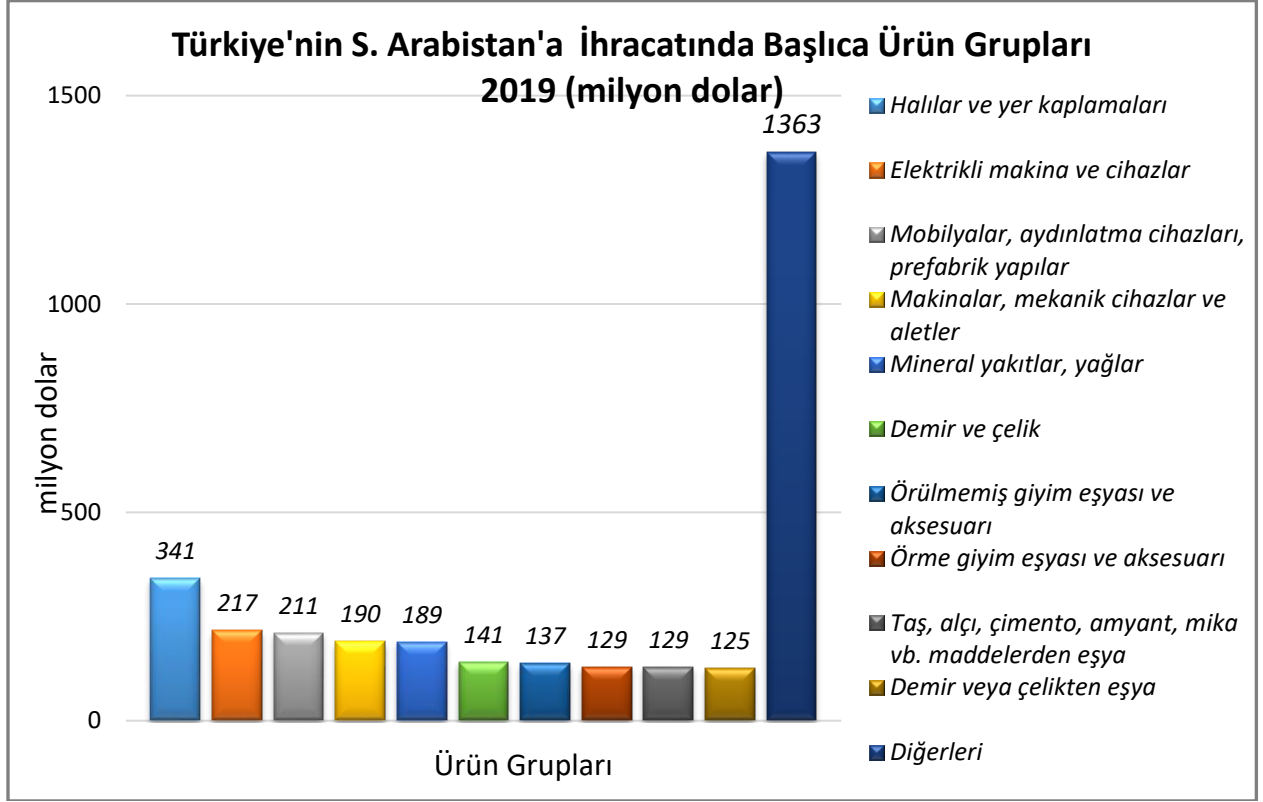
Genel Durum

Türkiye-S. Arabistan Dış Ticareti

Kaynak: TÜİK

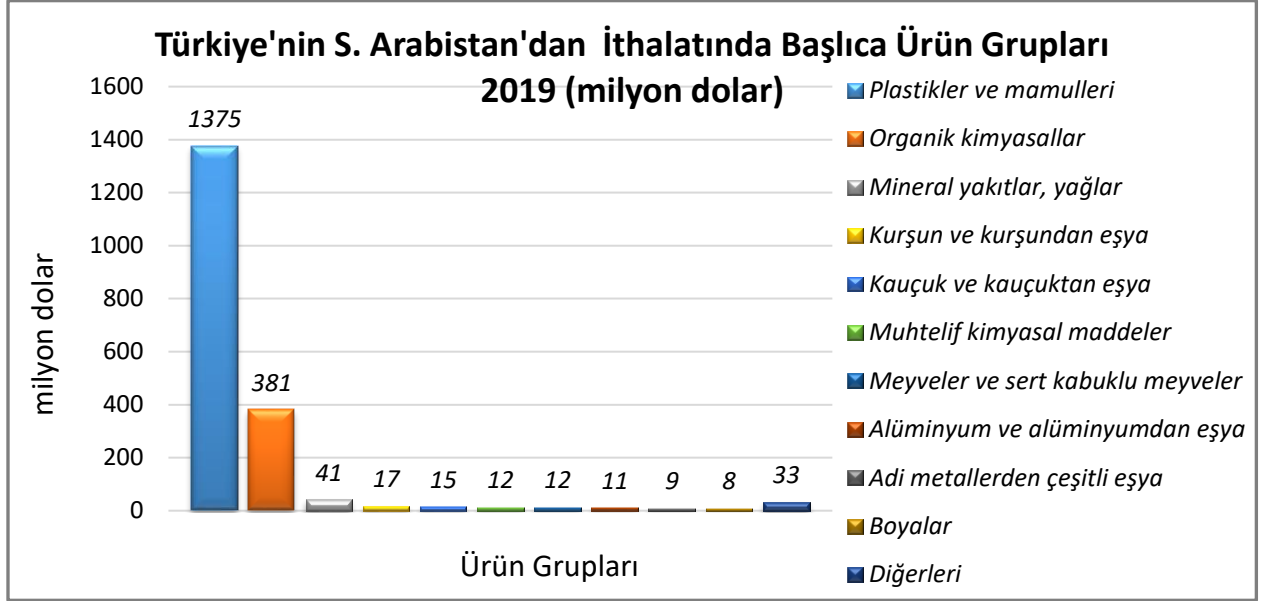
Türkiye'nin S. Arabistan'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin S. Arabistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: S. Arabistan'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		220 068 596	294 535 553	251 800 458	100	-14,5
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	9 624 368	11 378 562	9 667 154	3,8	-15
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	5 125 120	6 263 366	5 730 358	2,3	-8,5
2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	4 278 509	5 029 876	3 810 548	1,5	-24,2
2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	1 890 947	2 946 101	2 938 422	1,2	-0,3
2902	Siklik hidrokarbonlar	1 521 302	2 529 603	2 847 017	1,1	12,5
2814	Saf amonyak veya amonyağın sulu çözeltileri	273 385	1 876 241	1 981 901	0,8	5,6
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	733 820	1 247 324	1 390 803	0,6	11,5
3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	906 069	1 231 674	1 103 429	0,4	-10,4
7601	İşlenmemiş alüminyum	1 210 489	1 094 754	967 780	0,4	-11,6
7606	Alüminyum saclar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 mm. yi geçenler)	259 205	490 249	716 042	0,3	46,1
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	538 045	522 308	671 322	0,3	28,5
2916	Doymamış asiklik ve siklik monokarboksilik asitler ve bunların türevleri	190 054	522 005	574 638	0,2	10,1
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	401 574	595 536	527 090	0,2	-11,5
3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekillerde)	34 861	140 063	477 287	0,2	240,8
2915	Doymuş asiklik monokarboksilik asitler ve bunların türevleri	311 768	368 975	441 906	0,2	19,8

Kaynak: Trademap

EK-2: S. Arabistan'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		126 758 508	135 211 178	144 334 893	100	6,7
8703	Otomobiller	9 498 836	8 899 571	10 928 036	7,6	22,8
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	6 580 017	6 367 630	7 199 483	5	13,1
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	3 811 932	4 234 112	4 017 624	2,8	-5,1
8905	Fener, yangın söndürme, tarak gemileri, yüzer vinçler vb; yüzer havuzlar; yüzer-dalabilen sondaj ve üretim platformları	449 919	2 368 759	3 606 350	2,5	52,2
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 518 822	3 660 572	3 576 980	2,5	-2,3
8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	2 212 547	2 430 175	2 595 378	1,8	6,8
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2 547 840	3 138 204	2 331 478	1,6	-25,7
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	1 381 277	1 491 977	1 842 381	1,3	23,5
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1 148 070	1 123 192	1 556 673	1,1	38,6
7203	Demir cevherinin doğrudan indirgenmesi ile elde edilen demirli ürünler (parça, pellet) (demir oranı >= %99.94)	457 806	845 720	1 457 292	1	72,3
8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	1 682 634	1 695 094	1 427 185	1	-15,8
1006	Pirinç	1 021 031	1 314 680	1 415 089	1	7,6
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	1 178 608	963 995	1 340 386	0,9	39
207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	1 201 692	1 217 813	1 302 305	0,9	6,9
8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	1 125 247	927 986	1 161 585	0,8	25,2

Kaynak: Trademap

EK-3: S. Arabistan'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

		2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		220 068 596	294 535 553	251 800 458	100	-14,5
1.	Çin	5 970 098	9 724 290	9 339 878	3,7	- 4
2.	BAE	7 686 831	8 131 945	4 376 651	1,7	-46,2
3.	Hindistan	2 607 133	3 564 933	3 773 446	1,5	5,8
4.	Singapur	3 067 331	4 020 132	3 413 547	1,4	-15,1
5.	Türkiye	1 733 517	2 276 316	1 993 493	0,8	-12,4
6.	Belçika	1 707 132	2 486 160	1 820 513	0,7	-26,8
7.	Mısır	1 401 540	2 025 013	1 687 135	0,7	-16,7
8.	Kuveyt	1 959 126	2 085 817	1 623 893	0,6	-22,1
9.	Malezya	1 209 658	1 584 023	1 361 497	0,5	- 14
10.	Ürdün	1 232 229	1 565 809	1 355 523	0,5	-13,4
11.	ABD	1 337 233	1 837 967	1 025 006	0,4	-44,2
12.	G. Kore	732 177	1 186 222	923 863	0,4	-22,1
13.	Bahreyn	1 576 060	1 839 745	883 169	0,4	- 52
14.	Umman	960 889	1 062 835	827 670	0,3	-22,1
15.	Yemen	422 942	946 521	821 708	0,3	-13,2

Kaynak: Trademap

EK-4: S. Arabistan'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

		2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		126 758 508	135 211 178	144 334 893	100	6,7
1.	Çin	19 391 019	22 243 715	27 066 620	18,8	21,7
2.	ABD	14 636 694	18 041 075	17 097 398	11,8	-5,2
3.	BAE	8 215 702	12 080 285	10 364 589	7,2	-14,2
4.	Almanya	7 135 435	7 292 181	7 003 813	4,9	- 4
5.	Japonya	5 245 527	5 473 993	6 545 793	4,5	19,6
6.	Hindistan	5 131 997	5 684 926	6 489 007	4,5	14,1
7.	Fransa	3 868 345	4 587 867	5 028 292	3,5	9,6
8.	İtalya	4 306 781	4 236 495	4 310 109	3	1,7
9.	G. Kore	4 973 680	4 300 250	4 027 286	2,8	-6,3
10.	İngiltere	2 948 483	3 123 957	3 084 800	2,1	-1,3
11.	Türkiye	2 830 940	2 657 513	2 981 428	2,1	12,2
12.	Tayland	2 322 145	1 993 193	2 418 599	1,7	21,3
13.	Mısır	1 943 089	1 494 030	2 396 287	1,7	60,4
14.	Brezilya	2 184 785	2 309 935	2 239 323	1,6	-3,1
15.	Kanada	969 436	1 714 091	2 228 809	1,5	30

Kaynak: Trademap

Ek-5: Türkiye'nin S. Arabistan'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		2 734 522	2 636 039	3 182 185	100	20,7
5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	276 674	237 172	316 749	10	33,6
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	73 769	80 705	179 446	5,6	122,3
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	123 922	120 860	140 875	4,4	16,6
6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	103 516	105 092	124 740	3,9	18,7
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	23 426	25	91 029	2,9	364016
1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	58 941	75 512	78 192	2,5	3,5
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	96 023	31 235	69 246	2,2	121,7
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	48 763	52 460	67 526	2,1	28,7
7113	Mücevherci eşyası ve aksanı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	23 775	95 233	63 984	2	-32,8
1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	42 917	47 880	54 864	1,7	14,6
2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	46 088	47 429	52 555	1,7	10,8
2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	25 816	32 168	49 745	1,6	54,6
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	37 611	36 616	43 767	1,4	19,5
406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	37 430	33 503	38 499	1,2	14,9
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	28 024	26 420	35 726	1,1	35,2

Kaynak: Trademap

Ek-6: Türkiye'nin S. Arabistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (% 2018-2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		2 110 161	2 318 411	1 914 364	100	-17,4
3902	Polipropilen (ilk şekilde)	724 232	910 704	855 050	44,7	-6,1
3901	Özgül kütlesi < 0,94 olan polietilen	564 136	460 932	371 721	19,4	-19,4
2905	Özgül kütlesi >=0, 94 olan polietilen	186 512	212 727	112 403	5,9	-47,2
2902	Propilen kopolimerleri (ilk şekilde)	49 891	65 904	98 457	5,1	49,4
2916	Stiren (vinil benzen)	38 064	61 592	76 160	4	23,7
3907	Dioller-etilen glikol (etandiol)	42 146	82 229	72 825	3,8	-11,4
2915	Diğer polieterler (ilk şekilde)	35 988	48 044	44 451	2,3	-7,5
2710	Akrilik asitin esterleri	255 771	122 192	41 429	2,2	-66,1
3909	Diğer yağlar ve müstahzarlar	7 625	61 160	36 648	1,9	-40,1
2929	Poli (metilen fenil izosiyanat) (ham MDI, polimerik MDI) (ilk şekilde)	0	36 588	24 378	1,3	-33,4
7801	Vinil asetat	4 380	819	17 273	0,9	2009
4002	Metakrilik asit esterleri	5 609	9 814	14 597	0,8	48,7
3903	İzosiyanatlar	23 827	13 206	14 081	0,7	6,6
804	Polikarbonatlar (ilk şekilde)	14 057	14 244	11 992	0,6	-15,8
2922	Rafine edilmiş kurşun	5 286	10 928	10 436	0,5	-4,5

Kaynak: Trademap